

werk besteed heeft aan de gesteenten en mineralen. Hoewel natuurlijk zeer specialistisch bedoeld, heeft dit werk ook voor de niet direct in Suriname belangstellende lezer veel waarde. Al lezende krijgt men toch wel een heel goed inzicht in de geologie van een schild.

Bijzonder leerrijk vonden wij de serie van 213 microfoto's van gesteentemonsters. Als liefhebber is men gauw geneigd wanneer men iets leest wat enigszins buiten de eigen sfeer valt, om de moeilijkheden te ontwijken. Aan de hand van de goede microfoto's kan men echter veel dichter bij deze toch moeilijke materie komen.

Over dit lijvige rapport zou nog veel meer te schrijven zijn; wij willen het er echter hierbij laten, hoewel we er volkomen van overtuigd zijn, dat we steeds in waardering zullen blijven tekortschieten voor dit soort wetenschappelijk werk.

R8.

Uit de tijdschriften

Die Aufschlüsse der Unterkreide im Raum Rheine - Ahaus door E. Kemper.

Een artikel van 47 pagina's in: Geol. Jb. 80, pag. 447 - 494 Hannover, maart 1963.

Schrijver behandelt de Onder-Krijt ontsluitingen (Valendis - Apt) tussen Rheine en Ahaus. Bijzondere aandacht wordt geschonken aan de microfauna van het Apt.

Dit gebied behoort tot de Bentheimer- en Alstätter bocht van het Hann. bekken. De ontsluitingen behoren gedeeltelijk tot de bekkenfazies en gedeeltelijk tot de randfazies. Een twintigtal ontsluitingen worden in extenso behandeld, zowel de microfossielen als de macrofossielen worden uitvoerig besproken.

Een bijzondere omstandigheid waardoor schrijver (werkzaam bij Deilmann G.M.B.H. Bentheim) was het aanleggen van de Pipeline Köln - Wilhelmshafen die in het traject Ochtrup - Bentheim een bijna ononderbroken reeks ontsluitingen in Barrême en Apt heeft opgeleverd. Deze beide onderafdelingen van het Onder-Krijt konden nu volledig bestudeerd worden. De olie- en gasboringen worden meestal op de top van de structuren aangezet; daar genoemde formaties daar ontbreken had men in de boorprofielen vrijwel nergens een volledig profiel. Hierbij komt, dat in een gewone ontsluiting het overzicht veel beter is dan in een boring.

Vanaf het Midden-Valendis tot en met Boven-Apt heeft schrijver een volledig beeld kunnen geven van dit pakket lagen wat bij Bentheim ca 1600 meter dik is. Alleen het Boven-Valendis is niet ontsloten, verder zijn er geen hiaten.

Ook voor de verzamelaars is dit artikel bijzonder belangrijk. Voor het eerst wordt van een twintigtal ontsluitingen een opsomming gegeven van de vondsten en een juiste indeling van de formatie.

Een literatuurlijst van maar liefst 4 à 5 pagina's geeft een overzicht van vaak de modernste literatuur. Tenslotte wordt het artikel afgesloten met een serie foto's van Ammonieten en Belemnieten.

Als geheel een bijzonder waardevolle bijdrage tot de geologie van dit gebied.

R8.